

Antibiotika riskerar bli utan verkan

För någon vecka sedan träffade jag mina ordförändkollegor från de övriga fyra nordiska länderna. Två gånger om året träffas vi för att uppdatera och snickra på gemensamma strategier i politiska och professionella frågor som rör läkare. Det är alltid inspirerande att se hur väl vi i de nordiska länderna hävdar oss i Europa i grenar som folkhälsa och tillgång till medicinsk vård.

Det är också hisnande att inse vårt internationella och ömsesidiga beroende i frågor som rör smittspridning, läkemedel i miljön och politiska trender. I dagens integrerade och mobila informationssamhälle kommer den fluga som siktats i ett land att strax invadera nästa.

En fråga vi denna gång bekymrat diskuterade var antibiotikaresistens. En komplex problematik som delas mellan länder och professioner. Här i Sverige har vi samverkansorganet Strama som verkar för sektorsövergripande samordning för att bevara möjligheten att effektivt använda antibiotika hos människor och djur samt för att ta initiativ till åtgärder som i första hand rör människors hälsa.

På Europeanivå antog EU-kommissionen så sent som i november en handlingsplan med tolv åtgärder för de kommande fem åren för hur vi i EU ska arbeta med problemet. Här konstateras att det görs för lite av för få. Många länder äger inte ens kunskap om hur mycket antibiotika som används inom djurhållningen.

I Danmark går drygt två tredjedelar av antibiotikaförskrivningen till djur. Eftersom danskarna är ordförandeland i EU i år vill de formulera en gemensam antibiotikastrategi. Danmark anordnar därför en antibiotikakonferens i mars för experter och viktiga aktörer på området. Förhoppningen är att kunna presentera slutsatser som senare i juni ska antas av EU:s ministerråd.

Vi behöver åstadkomma en större medvetenhet ...

Danska läkarförbundet, som har ett nära samarbete med danska veterinärförbundet, vill föreslå en resolution med två huvudinnebörder. För det första ska all antibiotika som ges vara utskriven av en läkare eller en veterinär (så är det till exempel inte i Grekland). För det andra ska läkare och veterinärer inte få sälja antibiotika.

Sverige befinner sig som Danmark i en situation där många patienter som kommer till våra sjukhus från värdvinstelser utomlands bär på resistenta bakterier. Samtidigt anger EU-kommissionen att det varje år dör omkring 25 000 människor i EU på grund av infektioner som orsakats av läkemedelsresistenta bakterier.

Vi behöver åstadkomma en större medvetenhet hos människor om risker och hot, men också om vilka åtgärder som är nödvändiga och vad enskilda individer kan bidra med.

Veterinärer och läkare måste gemensamt visa professionalitet och införliva en gemensam taktik för antibiotikabehandling. Vi behöver också en gemensam etik och politik i frågan.

Läkarförbundet och Veterinärförbundet har under året bedrivit gemensam opinionsbildning mot en icke individordinerad antibiotikaförskrivning för behandling av djur. Vi kan göra mer. Våra professioner är de human- och veterinärmedicinska experterna i samhället.

Om vi tillsammans inte tar en ledande politisk roll i frågor om exempelvis resistensutveckling, läkemedel i miljön och klimatförändringens hälsoeffekter så riskerar vi att inte bara förlora våra bästa behandlingsverktyg, utan också förlora trovärdigheten i samhällets ögon. ■

För få barnhjärtläkare i Sverige

I dag finns det endast 32 barnhjärt-specialister i hela landet. Dessa är fullt upptagna med att behandla barn och har svårt att få tid till forskning. Dessutom går många av dem snart i pension, samtidigt som endast sex nya specialister är under utbildning. Det gör att återväxten inte räcker till, ännu mindre räcker den till att bygga ut vården.

Det konstaterar Hjärt-Lungfonden i en ny rapport om villkoren för den svenska barnhjärtvården. Rapporten publicerades på alla hjärtans dag, en dag som fonden döpt om till alla barnhjärtans dag.

Rapporten »Barnen med hjärtfel

behöver forskning« baseras på intervjuer med några av Sveriges ledande experter på barns hjärtan. Enligt experterna är det ett stort problem att det finns för få barnhjärtläkare och för få forskartjänster.

Läkarförbundet instämmer helt i rapportens slutsatser. Det krävs fler barnhjärtläkare och mer pengar till forskning så att alla barn som föds med hjärtfel ska kunna leva ett fullgott liv. Nu måste politiker ta sitt ansvar genom långsiktiga satsningar på barnhjärtforskning. Ju närmare vården forskningen bedrivs, desto snabbare kommer resultaten patienterna tillgodo. ■

Marie Wedin
ordförande
i Läkarförbundet
marie.wedin@sif.se